

Complexnummer: 506887

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Klein Vaeshartelt

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

506888, 506889

Woonplaats

Maastricht, Meerssen

Gemeente

Maastricht, Meerssen

Provincie

Limburg

Locatie van het hoofdoject

Weert 18, 6222 PG te Maastricht

Complexomschrijving

Inleiding

Het complex Klein-Vaeshartelt omvat een LANDHUIS van architect Wilhelm Wickop uit 1857, dat in de huidige vorm tussen 1857 en 1907 tot stand is gekomen; verder een dubbele DIENSTWONING uit 1899. Het geheel is gesitueerd in een grotendeels in de eerste helft van de twintigste eeuw tot stand gekomen LANDSCHAPPELIJKE TUIN.

Het complexterrein is grotendeels rechthoekig, met een driehoekige uitbreiding aan de noordzijde. Klein-Vaeshartelt wordt aan de westzijde begrensd door de straatweg met de naam Weert, aan de noordzijde door een in baksteen en mergel opgetrokken muur c.q. de gemeentegrens met Meerssen, aan de zuidzijde door de verbindingsweg van Weert naar de spoorwegovergang in de spoorlijn Roermond-Maastricht, aan de oostzijde door de spoorlijn Roermond-Maastricht.

Het huis werd in 1857 gebouwd in opdracht van de papierfabrikant Schrammen. Deze verkocht Klein-Vaeshartelt aan P. Regout, die het huis op zijn beurt overdeed aan P. Brouwers, een lid van zijn schoonfamilie.

Na de familie Brouwers kwam Klein-Vaeshartelt in handen van de fabrikantenfamilie Lhoëst, die de opdracht gaf tot het realiseren van de tuinaanleg. Het huis werd omstreeks 1900 verbouwd en versoberd. In 1906-1907 volgde een uitbreiding.

Het huis is gesitueerd aan de westzijde van het goed. De tuinaanleg bevindt zich in hoofdzaak aan de oostzijde, achter het huis. De dubbele dienstwoning bevindt zich aan de noordwestzijde van het huis, langs de straatweg.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Klein-Vaeshartelt heeft een tuinaanleg in landschapsstijl, grotendeels XXA, waarin enkele oudere elementen. Solitaire boomgroepen en bomen rond een centrale weide met rondwandeling, deels omgeven door bos met slingerpaden. In de na 1935 tot stand gekomen uitbreiding aan de noordoostzijde bevinden nog een deel van de bosaanleg plus restanten van het padenverloop en een bloementuin.

De tuin wordt aan de zuid- en westzijde omgeven door wegen, aan de noordzijde begrensd door een tuinmuren in baksteen en mergel, aan de oostzijde door een voormalige fruitboomgaard, thans grotendeels akker.

De tuinen van de dienstwoningen aan de noordzijde vormen een onverbreekelijke eenheid met de aanleg. Aan de westelijke oprit bevindt zich een hekpartij met pijlers.

De kleine bouwwerken in de tuin zijn voor de bescherming van ondergeschikt belang.

\t

Omschrijving\t

Eclectisch LANDHUIS Klein-Vaeshaertelt, XIXB, met dubbele dienstwoning uit 1899 en vroeg-twintigste eeuwse tuinaanleg in landschapsstijl. Het landhuis heeft geheel gepleisterde gevels met hardstenen dorpels. De dienstwoningen zijn opgetrokken in schoon metselwerk, hardstenen dorpels en lateien. De tuinmuur aan de noordzijde in baksteen en mergel.

Waardering

Klein-Vaeshartelt is als negentiende eeuwse fabrikantenlandhuis van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling. De architectuurhistorische waarden worden bepaald door de bouwstijl, de betrokkenheid van architect Wickop en de esthetische kwaliteiten van het geheel. Klein-Vaeshartelt maakt deel uit van een reeks buitenplaatsen langs Meerssenerweg en Weert, is vanwege deze situering ten zeerste verbonden met de ontwikkeling van de streek, is van belang vanwege de complexinrichting en van bijzondere betekenis voor het aanzien van de streek. Klein-Vaeshartelt is in redelijke mate gaaf. Het complex is van belang vanwege de kwaliteit van de samenstellende onderdelen en is als geheel van importantie voor de structurele en visuele gaafheid van de landschappelijke omgeving. Het negentiende eeuwse fabrikantenlandhuis Klein-Vaeshartelt is in typologisch en functioneel opzicht redelijk zeldzaam.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 506888

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	03 november 1998
Kadaster deel/nr	82815/42

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maastricht, Meerssen	Maastricht, Meerssen	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Maastricht	-

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Maastricht	I			3733

*Omschrijving***

Inleiding

Eclectisch LANDHUIS Klein-Vaeshartelt, 1857, gebouwd in opdracht van de papierfabrikant Schrammen, naar een ontwerp van de architect Wilhelm Wickop. Gesitueerd in het noordelijke buitengebied van de gemeente Maastricht. Het huis werd omstreeks 1900 verbouwd en versoberd, in 1907 uitgebreid. De omringende TUINAANLEG in landschapsstijl dateert uit de eerste helft van de twintigste eeuw. Deze aanleg kwam tot stand in opdracht van de toenmalige bewoners, de familie Lhoëst. Het bijgebouw ten noorden van het koetshuis is uitgesloten van bescherming.

Omschrijving

LANDHUIS met souterrain, twee bouwlagen en zolderverdieping op een in hoofdvorm rechthoekige plattegrond. Twee driekante erkers in de op het westen geöriënteerde voorgevel. Uitbouwen van één (het koetshuis) respectievelijk twee bouwlagen aan de noord- en zuidzijde. Aan de achtergevel een aangebouwd terras met overkapping.

Het hoofdvolume wordt gedekt door een gebroken schilddak. Op het voor- en achterdakschild drie zinken dakkapellen: centraal een segmentboogvormige kapel met klauwstukken en pion, waarin een verticaal ingedeeld segmentboogvenster met horizontale roede verdeling; aan weerszijden ronde zinken kapellen met pionnen en vierruits vensters. Het koetshuis aan de noordzijde heeft een afgeplat mansardedak, twee ronde zinken dakkapellen op de dakschilden aan voor- en achterzijde. De uitbouw aan de zuidzijde is voorzien van een zadeldak. Leien in Maasdekking op de dakschilden, shingels c.q. bitumen op de overige dakvlakken. Bakgoten. Hoogoplopende bakstenen schoorsteen op het hoofdvolume.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het landhuis heeft een geprofileerde hardsteen plint met souterrainvensters, gepleisterde gevels met geprofileerde, wit gesausde venster- en deurlijsten.

De voorgevel van het hoofdvolume is symmetrisch ingedeeld. In de eerste bouwlaag een centraal geplaatste entreepartij met vijf hardstenen traptreden; een segmentboogvormige dubbele houten paneeldeur met verticaal ingedeeld bovenlicht een smeedwerkroosters voor de glaspanelen. Aan weerszijden van de entree een driekante erker met balkon. In deze erkers drie segmentboogvormige houten vensters met bovenlicht. De onderling verbonden erkerbalkons vormen een galerij, die is voorzien van een smeedijzeren balustrade. In de tweede bouwlaag vijf traveeën, waarin een aantal segmentboogvormige houten T-vensters en segmentboogvormige dubbele houten balkondeuren.

In de voorgevel van het koetshuis aan de noordzijde bevinden zich twee segmentboogvormige houten T-vensters. De uitbouw aan de zuidzijde telt één voorgevelas, waarin een segmentboogvormig T-venster en een segmentboogvormig venster met bovenlicht.

De zuidelijke zijgevel is onregelmatig ingedeeld. Desalniettemin zijn er een drietal vensterassen te onderscheiden. In de eerste as (gezien van west naar oost) drie rechthoekige houten T-vensters. In de tweede as een rondboogvormig houten T-venster in de topgevel, twee rechthoekige houten T-vensters. In de tweede en derde laag van de derde as twee rechthoekige houten T-vensters. In de eerste laag, tegen de gevelhoek een rechthoekige houten kelderdeur.

De achtergevel van het hoofdvolume is volledig symmetrisch en telt drie vensterassen. Tegen de achtergevel een vergrote terrasgalerij met traptreden, over de hele gevelbreedte voorzien van een platte overkapping op vier kolommen. De drie ramen in de eerste laag van de achtergevel zijn vervangen door een rondboogvormige en twee rechthoekige, dubbele houten terrasdeuren. In de tweede bouwlaag drie segmentboogvormige houten T-vensters. De uitbouw aan de zuidzijde heeft één vensteras met twee segmentboogvormige houten T-vensters. In het koetshuis aan de noordzijde rechthoekige, dubbele houten inrijpoorten in een rondboog met vulstuk. In de vulstukken een stucornament, tussen de poortbogen een segmentboogvormig, verticaal ingedeeld houten venster. In de onregelmatig ingedeelde noordelijke zijgevel van het koetshuis een aantal grotendeels verticaal ingedeelde segmentboogvormige houten vensters.

Aan de westelijke oprit twee hekpijlers, waartussen een dubbel smeedijzeren hekwerk.

De INTERIEURindeling van het woon- en koetshuis zijn grotendeels ongewijzigd. In het rijke woonhuisinterieur zijn onder meer van belang de entree met voorportaal; de paneeldeuren in lijsten met origineel hang- en sluitwerk; het trappenhuis; diverse houten haardlijsten; haardbetegelingen; stucrozetten, etc.

Klein-Vaeshartelt heeft een TUINAANLEG in landschapsstijl, grotendeels XXA, waarin enkele oudere elementen. Solitaire boomgroepen en bomen rond een centrale weide met rondwandeling, deels omgeven door bos met slingerpaden. In de na 1935 tot stand gekomen uitbreiding aan de noordoostzijde bevinden zich nog een deel van de bosaanleg plus restanten van het padenverloop en een bloementuin.

De tuin wordt aan de zuid- en westzijde omgeven door wegen, aan de noordzijde begrensd door een tuinmuur in baksteen en mergel, aan de oostzijde door een voormalige fruitboomgaard, thans grotendeels akker.

De tuinen van de dienstwoningen aan de noordzijde vormen een onverbreekelijke eenheid met de aanleg. Aan de westelijke oprit bevindt zich een hekpartij met pijlers.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De kleine bouwwerken in de tuin zijn voor de bescherming van ondergeschikt belang.

Waardering

Het fabrikantenlandhuis Klein-Vaeshartelt is van cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische en typologische ontwikkeling.

De architectuurhistorische waarden worden bepaald door de bouwstijl, de betrokkenheid van architect Wickop en de esthetische kwaliteiten van diens ontwerp. Klein-Vaeshartelt maakt deel uit van een reeks landgoederen langs Meerssenerweg, Kruisdonk en Weert, is vanwege de situering verbonden met de ontwikkeling van de streek en is van bijzondere betekenis voor het aanzien van de streek. Klein-Vaeshartelt verkeert in een redelijk gave architectonische staat en is van belang in relatie tot de structurele en visuele gaafheid van de landschappelijke omgeving. Bovendien is het landhuis typologisch en functioneel zeldzaam, niet op de laatste plaats vanwege de voor een fabrikantenlandhuis bijzondere ouderdom.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 506889

Status rijksmonument
Inschrijving register* 03 november 1998
Kadaster deel/nr 82815/4

Woonplaats* Maastricht
Gemeente* Maastricht
Provincie* Limburg

Locatiennaam Maastricht
Locatieomschrijving Belfort

Kadastrale gemeente* Maastricht
Sectie* I
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 3732

Omschrijving**

Inleiding

Dubbele DIENSTWONING met STALLING, 1899, in een door het eclecticisme beïnvloede bouwtrant. Gesitueerd aan de noordzijde van het landhuis Klein Vaeshartelt. Het interieur van de van oorsprong dubbele woning is verbouwd tot één woonruimte. De met leien gedekte dakdelen zijn recent vernieuwd. De bijgebouwde dubbele garage en de aangebouwde keuken aan de zuidgevel zijn uitgesloten van bescherming.

Omschrijving

Dubbele dienstwoning met gedeeltelijke souterrainverdieping, één bouwlaag en zolderverdieping op L-vormige plattegrond, als geheel gesitueerd in lengterichting ten opzichte van de straatweg.

Het pand wordt gedekt door een mansardekap. Leien in Maasdekking op de dakschilden, bitumen op de overige dakvlakken. Een reeks van vier dakkapellen met spits, gedekt met leien, bekroond door een koperen pion, op zowel het dakschild aan de straatzijde als het dakschild aan de tuinzijde. Deze dakkapellen zijn voorzien van een verticaal ingedeeld, rechthoekig houten vensterkozijn en van houten klauwstukken. Het dakschild boven de rechter zijgevel telt één soortgelijke dakkapel.

Bakgoten. Uitgebouwde traptoren met spits aan de achtergevel, gedekt met leien en voorzien van een kleine houten dakkapel met fronton plus een smeedijzeren windvaan.

Hardstenen plinten met een bakstenen optrek, gemetseld in kruisverband.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hardstenen dorpels, lateien, raamtraceringen, hoekaanzetten en deurlijsten.

De woning heeft een sobere, onregelmatig ingedeelde voorgevel, gedomineerd door twee licht risalerende hoekpartijen. Het risalerend voorgeveldeel aan de noordzijde is voorzien van een rechthoekige houten deur met bovenlicht en een rechthoekig houten kruiskozijn. Het risalerende voorgeveldeel aan de zuidzijde is voorzien van een rechthoekige houten deur met bovenlicht. Tussen beide voorgevelrisalieten een gevelveld met twee tweegewijs gekoppelde rechthoekige houten vensters met bovenlicht en hardstenen tracering.

De noordelijke zijgevel is blind, tegen de zuidelijke zijgevel is de van bescherming uitgesloten keukenaanbouw van één bouwlaag onder plat geplaatst.

De achtergevel biedt een minder sober aanzicht dan de voorgevel. Een uitgebouwd volume aan de noordzijde, waarin een rechthoekig houten kruiskozijn met rollaag en een rechthoekige houten deur met bovenlicht en rollaag. Zowel het kruiskozijn als de deur zijn naderhand in de gevel geplaatst.

De overgang naar het terugliggende geveldeel wordt gevormd door een octagone traptoren, voorzien van een spits met dakkapel en windvaan. In de toren enkele hoogopgaande rechthoekige houten trappenhuisvensters met hardstenen dorpels en lateien, rechthoekige houten toegangsdeur in een hardstenen lijst. In de oksel tussen toren en de terugliggende gevel is een venster met hardstenen kruistracering verwijderd en vervangen door een recente rechthoekige deur met bovenlicht. Boven deze deur een drukboog in strek.

Centraal in de achtergevel zijn de twee segmentboogvormige poortopening van de stalling geplaatst. De oorspronkelijke dubbele eikehouten stalling deuren zijn vervangen door twee aanzienlijke segmentboogvormige 9-ruits kozijnen, waarvan één is voorzien van een dubbele tuindeur. De hardstenen poortlijsten zijn intact gebleven. Daarnaast bevindt zich een rechthoekig venster met hardstenen kruistracering en luiken. Boven dit venster een drukboog in strek. Onder dit venster is de hardstenen plint voorzien van kelderopeningen.

De tuin van de dienstwoning maakt deel uit van de tuinaanleg van Klein-Vaeshartelt en is aan de noordzijde omgeven door een bakstenen muur met ezelsrug, die aansluit op de achtergevel van het pand.

De indeling van de dubbele dienstwoning is meermalen gewijzigd en bevat geen beschermde INTERIEURonderdelen.

Waardering

De voormalige dubbele dienstwoning met stalling is van cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische en typologische ontwikkeling. De architectuurhistorische waarden worden in bepaald door de bouwstijl, de esthetische kwaliteit van het pand, het materiaalgebruik en de ornamentiek. De dienstwoning is een essentieel onderdeel van het complex Klein-Vaeshartelt, is vanwege de situering verbonden met de ontwikkeling van de streek en is van groot belang voor het aanzien van de streek. De dienstwoning is in redelijke mate gaaf en van belang in relatie tot de structurele gaafheid van Klein-Vaeshartelt en de visuele gaafheid van de landschappelijke omgeving. Bovendien is de dienstwoning in typologisch en functioneel opzicht zeldzaam.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument